

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 września 2022 r.

Poz. 6529

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.219.2022.8

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 8 września 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 w zakresie zwrotu: „z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od 1 - go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo” uchwały nr XL/273/2022 Rady Miasta Słupcy z 3 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Słupca – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 3 sierpnia 2022 r. Rada Miasta Słupcy podjęła uchwałę nr XL/273/2022 w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Słupca.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 18 ust.2 pkt 15, art. 40 ust.1 ustawy z dnia z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 poz. 559 ze zm.) oraz art. 42 ust.7 pkt 2 i 3 lit. b i c, art. 5c oraz art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 9 sierpnia 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje.

Zgodnie z art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), zwanej dalej „Kartą Nauczyciela”, dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Stosownie do zapisów art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

W § 2 uchwały postanowiono: „Wymiar zajęć ustalony zgodnie z § 1 odnosi się również do nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono te stanowiska z tym, że

obowiązuje on tych nauczycieli od 1 - go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo”.

W ocenie organu nadzoru, przepis ten w zakresie, w jakim przyjmuje zasadę, iż obniżenie wymiaru zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono te stanowiska, obowiązuje dopiero „od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo”, został podjęty z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 pkt 2 w związku z art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela. Powyższe stanowisko organu nadzoru zostało wyrażone w treści zawiadomienia o wszczęciu postępowania nadzorczego z 23 sierpnia 2022 r .

Burmistrz Miasta Słupcy w piśmie z 25 sierpnia 2022 r. udzielił wyjaśnień w przedmiotowej sprawie wykazując, iż "nauczyciele otrzymują wynagrodzenie z góry i nauczyciel, któremu zlecono zastępstwo za nauczyciela zajmującego stanowisko kierownicze otrzymał już wynagrodzenia z góry za przepracowanie określonej liczby godzin w danym miesiącu. Nauczyciel ten z chwilą zlecenia zastępstwa otrzyma natomiast dodatek funkcyjny, zgodnie z regulaminem wynagrodzenia. Należy zauważyć, że nie ma możliwości potrącenia pobranego wynagrodzenia za niezrealizowane godziny nauczycielowi, któremu w trakcie miesiąca dokonano obniżki godzin (...). Zgodnie z treścią art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela osobom określonym w tym przepisie "obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (...) lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć", nie określając równocześnie w jaki sposób ma to nastąpić. Zasady udzielania i rozmiaru obniżki zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt. 2 KN należy do kompetencji rady gminy".

W ocenie Wojewody Wielkopolskiego, powyższe wyjaśnienia organu nie zasługują na uwzględnienie, albowiem z treści art. 40 ust. 6 Karty Nauczyciela wynika jednoznacznie, że obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć wymienionym w tym przepisie nauczycielom (tj. dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze) następuje w momencie objęcia funkcji kierowniczej, a nie, jak postanowiła rada w § 2 uchwały, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powierzono nauczycielowi daną funkcję. Zauważyć też należy, że omawiany przepis Karty Nauczyciela w żaden sposób nie różnicuje sytuacji prawnej osób w nim wskazanych. Tymczasem rada ustanowiła normę prawną skierowaną jedynie do nauczycieli, którzy funkcję kierowniczą pełnią w zastępstwie, w ten sposób różnicując sytuację podmiotów wymienionych w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela. Rada przyjmując więc kwestionowany zapis, dokonała niedozwolonej modyfikacji art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, co stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności § 2 uchwały w zakresie wskazanym w sentencji.

Podkreślić należy, że uchwała podejmowana na podstawie art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa.

Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza NSA w cytowanym wyżej wyroku: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miasta Słupcy

Burmistrz Miasta Słupcy